

Meerderjarigheid

Gebruiksaanwijzing

Opmerking

Deze brochure werd samengesteld op basis van de wetten, besluiten, decreten, bevelen en reglementen van kracht op 01/06/2013. Wij vestigen de aandacht van de lezer op het feit dat de informatie in deze uitgave regelmatig evolueert.

Info

Uittreksel van de brochure « Meerderjarig & Geïnformeerd » uitgegeven door de "UCM" en beschikbaar op <http://www.ucm.be>

Illustraties

Karo
www.karo.odexpo.com

Inleiding

Heel wat jongeren kijken ongeduldig uit naar het moment waarop ze meerderjarig worden. Het is ongetwijfeld een belangrijk keerpunt in het leven, een nieuwe fase waarover men goed moet ingelicht zijn.

Wanneer we 18 worden verwerven we inderdaad heel wat nieuwe rechten, maar ook nieuwe verantwoordelijkheden.

Deze verjaardag valt veelal samen met het beëindigen van het middelbaar onderwijs en de overstap naar meerderjarigheid biedt dan ook de kans om nieuwe horizons te ontdekken... Het verder zetten van de studies, gaan werken, of beide combineren? Een keuze zal moeten gemaakt worden.

Deze gids zal helaas geen antwoord kunnen geven op alle vragen, maar laat toe om een aantal zaken die voor jongeren belangrijk zijn toe te lichten.

Wij wensen dat de jongeren uit onze gemeente zo goed mogelijk geïnformeerd worden over de verschillende aspecten van meerderjarig zijn zodat zij mede hierdoor actieve en verantwoordelijke burgers kunnen worden.

Joël Riguelle
Burgemeester

Marc Vande Weyer
Schepen voor Franstalige Jeugd,
Familie en Ouderschap

Inhoudstafel

1. Meerderjarigheid, rechten en plichten	5
2. Enkele tips om verder te studeren	11
3. Werk en studies: een prima huwelijk	15
4. Op zoek naar een Job, gebruiksaanwijzing	23
5. Kinderbijslag na 18 jaar : voor wie en hoe ?	27
6. Meerderjarig en in goede gezondheid !	39
7. Nuttige adressen	45

Uw rechten en plichten als 18-jarige

Meerderjarigheid, een beetje theorie

Sinds 1 mei 1990 ligt de wettelijke meerderjarigheid in België vast op 18 jaar, waar dat voordien 21 jaar was. Deze wijziging van artikel 488 van het burgerlijk wetboek kwam er via de wet van 10 januari 1990 die zegt dat :« De meerderjarigheid is vastgesteld op de volle leeftijd van achttien jaren; op die leeftijd is men bekwaam tot alle handelingen van het burgerlijk leven ».

Met andere woorden, op de leeftijd van wettelijke meerderjarigheid wordt een mens juridisch gezien aanzien als burgerlijk bekwaam en aansprakelijk.

Wat houdt dat concreet in ? Zodra u 18 kaarsjes hebt uitgeblazen, bent u wettelijk bevoegd een contract te ondertekenen, te stemmen, te werken en zelfs de school te verlaten. En aangezien u niet langer minderjarig bent, zijn uw ouders of wettelijke voogden niet langer aansprakelijk voor uw daden.

De tijd is aangebroken om goed na te denken alvorens te handelen !

De ene meerderjarigheid is de andere niet

Naast de burgerlijke of wettelijke meerderjarigheid, heeft de wet ook een seksuele meerderjarigheid vastgelegd. Men is vanaf zijn 16de verjaardag wettelijk vrij seksuele relaties aan te gaan (mits wederzijdse toestemming!) zonder het risico op juridische vervolging. De wettelijk vastgelegde leeftijd waarop men in het huwelijk kan treden, is echter 18 jaar.

Stemmen, een daad van burgerzin

België is een democratie waarin iedereen zijn overtuigingen kan uitdrukken via de stembus.

Sinds 1981 hebben alle Belgen van 18 jaar en ouder het recht om te stemmen. Stemmen is in ons land verplicht. Het is dus enerzijds een recht, maar anderzijds ook een plicht. Als u weigert te stemmen, kunt u daarvoor beboet

worden. De wet schrijft voor dat een eerste niet-gerechtvaardigd verzuim bestraft wordt met een berisping of een boete tussen de 25 en 50 €. In het geval van recidive kan de boete oplopen tot 125 €.

Maar naast een overtreding is een verzuim om te gaan stemmen ook een gemiste kans om uw stem te laten horen.

Van de ene verkiezingen naar de andere

Sinds de hervorming van ons land in een federale staat worden op alle machtsniveaus verkiezingen georganiseerd. U moet dus, afhankelijk van het jaar, stemmen voor onze gemeentelijke, provinciale, gewestelijke, communautaire, federale en zelfs Europese vertegenwoordigers.

Ziet u door de bomen het bos niet meer?
Op www.crep.eu zet men u op het goede spoor.

Meerderjarig en burgerlijk aansprakelijk

De burgerlijke aansprakelijkheid is vastgelegd in artikel 1382 van het burgerlijk wetboek, dat zegt : « Elke daad van de mens, waardoor aan een ander schade wordt veroorzaakt, verplicht degene door wiens schuld de schade is ontstaan, deze te vergoeden ».

Voor alle duidelijkheid: elke meerderjarige wordt als aansprakelijk beschouwd voor de daden die hij stelt en moet de schade die hij bij een derde veroorzaakt vergoeden.

Er moeten drie criteria gerespecteerd worden opdat een persoon aansprakelijk gesteld kan worden :

- Er moet sprake zijn van schade, hetzij lichamelijk, geestelijk of materieel, die bewezen moet worden.
- De schuld van diegene die de schade heeft berokkend, dient eveneens bewezen te worden. Die schuld kan een schending zijn van een wettelijk vastgestelde verplichting of een inbreuk op de algemene zorgvuldigheidsnorm waaraan elke levende persoon die in de samenleving woont, onderhevig is.
- Tot slot dient ook het causale verband aangetoond te worden tussen de geleden schade en de begane schuld.

Zodra de schade en de schuld aangetoond zijn (door het slachtoffer), kan er een schadeloosstelling plaatsvinden. Dit kan in de vorm van herstelling in natura (het herstellen van een voorwerp of situatie in de oorspronkelijke staat) of volledige vergoeding wanneer een herstelling in natura niet meer mogelijk of onmogelijk is (bv. psychische schade).

Meerderjarig en strafrechtelijk aansprakelijk

Strafrechtelijke aansprakelijkheid verschilt van burgerlijke aansprakelijkheid. Terwijl de bedoeling van burgerlijke aansprakelijkheid is schade te herstellen die men heeft berokkend aan anderen, gaat het om strafrechtelijke aansprakelijkheid wanneer er strafrechtelijke bepalingen geschonden worden, zelfs los van enige schade aan anderen.

Bij strafrechtelijke zaken is het de maatschappij die, door bemiddeling van het openbaar ministerie of het parket, rekenschap vraagt aan de dader, terwijl bij burgerlijke zaken het slachtoffer rechtzetting vraagt voor de schade die hem/haar werd berokkend.

Strafrechtelijke aansprakelijkheid werkt volgens de volgende principes :

- Men bestraft enkel gedrag dat wettelijk bepaald is als een inbreuk en dat gekoppeld is aan een wettelijke straf.
- De straf wordt altijd bepaald door een strafrechtelijke bevoegdheid: politierechtbank, correctionele rechtbank, hof van assisen.
- Niemand ontsnapt aan zijn strafrechtelijke aansprakelijkheid. Een verzekering afsluiten voor strafrechtelijke aansprakelijkheid (wat wel kan – en zelfs sterk aanbevolen is – voor burgerlijke aansprakelijkheid) of die aansprakelijkheid overdragen aan een andere persoon is niet mogelijk.

De eerste fiscale aangifte

In ons land moet iedereen van 18 jaar en ouder een fiscale aangifte doen in zijn eigen naam. Ook al heeft u geen inkomen, toch moet de aangifte teruggezonden worden. Ongeacht of u al dan niet een inkomen heeft, vanaf het ogenblik dat u wettelijk meerderjarig bent, zijn het uw inkomsten die tellen. Het Belgisch fiscaal recht zegt: de personenbelasting is verschuldigd door elke persoon die zijn domicilie of zetel van fortuin in België heeft gevestigd. Bovendien wordt er ook gestipuleerd : elke belastingplichtige onderworpen aan de personenbelasting is verplicht, in principe, aan de fiscus het inkomen aan te geven dat hij vergaard heeft in de loop van het belastbaar jaar.

Kortom, iedereen is verplicht, ongeacht zijn/haar leeftijd, zijn/maar inkomen aan te geven, bv. in het kader van een overeenkomst als werkstudent. U bent verplicht een fiscale aangifte te doen via een formulier dat aangevraagd dient te worden bij het fiscaal bestuur van uw woonplaats. In deze fiscale aangifte moeten de 'professionele' inkomsten aangegeven worden, maar ook eventuele ontvangen onderhoudsuitkeringen.

Aangeven = betalen ?

Wees gerust : uw inkomen aangeven wil niet automatisch zeggen dat u belastingen zult moeten betalen. Als het totaal van uw aangegeven netto-inkomsten lager is dan het belastingvrije minimum van 6.400 €, zal het fiscaal bestuur geen belastingen innen.

Enkele tips om verder te studeren

In België, een moderne en solidaire democratie, wordt er alles aan gedaan om elke jongere de kans te geven om te studeren.

Gebrek aan mogelijkheden?

Wenst u een vorming te volgen in het buitenland?

Wilt u deelnemen aan een culturele uitwisseling?

Alles is mogelijk dankzij de verschillende soorten hulp en bestaande beurzen. Hieronder kan u een lijst vinden van alle mogelijkheden die aangeboden worden.

Studeren in België? Niets houdt u tegen!

Wanneer men beslist om in België hogere studies te ondernemen of verder te zetten in een erkende instelling, georganiseerd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap, kunt u financiële hulp genieten, onder bepaalde voorwaarden.

Er bestaan verschillende mogelijkheden: Welke toelagen?

1. Een studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap

Deze studiebeurs wordt toegekend onder bepaalde voorwaarden aan studenten in financiële moeilijkheden. In de meeste gevallen dient deze niet terugbetaald te worden. Een aanvraagformulier is beschikbaar bij de school waar je je secundaire studies hebt gedaan, bij de instelling voor hoger onderwijs. Dit document kan ook gedownload worden op www.studietoelagen.be/Online-diensten. De aanvraag moet uiterlijk op 1 juni in het bezit zijn van de Ministerie van Onderwijs en Vorming, afdeling "Studietoelagen".

2. De Universiteiten, hogescholen en andere organismen

Deze inrichtingen voor hoger onderwijs kunnen verschillende diensten aanbieden (verminderd inschrijvingsgeld, huisvestingshulp, enz..). Meer inlichtingen kunt u verkrijgen op het secretariaat van de universiteit of hogeschool. Andere organismen of instellingen staan ook ter beschikking (provincies, regio's, verenigingen, stichtingen, banken, OCMW, enz.).

De Wereld ontdekken met Erasmus

Dankzij de Erasmus uitwisselingsprogramma's kunt u een deel van uw opleiding in het buitenland volgen, maar ook in België in één van de andere taalgemeenschappen.

Het Erasmus programma bestaat uit 3 formules :

- **Erasmus Belgica**

Dit programma moedigt uitwisseling tussen de 3 taalgemeenschappen van ons land aan. Er kan een beurs toegekend worden, eventueel gecombineerd met hulp van de sociale dienst voor studenten.

Klaar om de rest van het land te ontdekken?
Meer info op www.fonds-prince-phillipe.org

- **Erasmus**

Het "traditionele" Erasmusprogramma laat studenten van het hoger onderwijs van de 27 landen van de Europese unie (+ IJsland, Liechtenstein, Noorwegen en Turkije) toe om in een ander Europees land te studeren.

Europa wacht op jou op http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc80_fr.htm

- **Erasmus Mundus**

Dankzij Erasmus Mundus en de toegekende beurzen kunnen studenten van over de hele wereld studies van de 2de cyclus volgen in instellingen voor hoger onderwijs in het buitenland.

Meer info op <http://eacea.ec.europa.eu/>, link "Erasmus Mundus".

Andere horizons verkennen

Er bestaan ook andere formules zoals uitwisselingsprogramma's voor jongeren, taal en/of humanitaire programma's, als au pair, werken ... ontmoeten, ontdekken, reizen en een opleiding genieten: alles is mogelijk!

Als voorbeeld, enkele referenties:

- **De uitwisselingen**

Prins Phillippe Fonds: www.prins-phillipe-fonds.org

Jeugd en Europa: www.lebij.be

- **De programma's en taalverblijven**

De JIP van uw streek (voor Brussel : in Ganshoren) is de ideale manier om zich in te lichten over de verschillende formules en de nodige inlichtingen te krijgen over stages en taalverblijven: www.vipjeugd.be

- **De programma's en menselijke of humanitaire verblijven**

www.acodev.be

www.jint.be

Werk en studies: een prima huwelijk

Studenten combineren voor tal van redenen hun studies met een job. Het maakt niet uit of die beslissing een vrije keuze is of gebeurt om financiële redenen, werkende studenten hebben een bijzonder statuut in de arbeidswereld. Om er meer over te weten te komen en eventuele valkuilen te vermijden, houdt u best rekening met een aantal factoren.

Studeren en werken: een gunstige combinatie

Vanaf de leeftijd van 15 jaar mogen jongeren in België aan de slag als werkstudent, onder bepaalde voorwaarden.

Als de student voltijds school loopt in het secundair of het hoger onderwijs, is er geen vuiltje aan de lucht.

Als de student deeltijds studeert, moet hij rekening houden met een aantal bijzonderheden. Hij mag niet gebonden zijn door een leercontract, geen klassiek arbeidscontract voor deeltijdse tewerkstelling ondertekend hebben en geen werkloosheidsuitkeringen ontvangen. Deeltijdse studenten kunnen enkel tijdens schoolvakanties werken.

Als aan alle voorwaarden wordt voldaan, mag de student een overeenkomst voor tewerkstelling van studenten ondertekenen, telkens voor maximaal 6 opeenvolgende maanden, zowel tijdens de vakanties als tijdens het schooljaar.

Maximaal 12 maanden

Opgelet, de maximumperiode van 12 opeenvolgende maanden bij dezelfde werkgever moet gerespecteerd worden. Als deze periode overschreden wordt, wordt uw overeenkomst van werkstudent omgezet in een klassiek arbeidscontract en verliest u uw voordelen als student.

De voordelen van 50 dagen

Tip: om van een interessantere verloning te genieten, gelden bijzondere voorwaarden.

Enkele dagen werken per maand of verscheidene uren per week, het kan allemaal met het statuut van werkstudent.

Het nettoloon wordt echter een pak interessanter en de te betalen sociale bijdragen dalen fors als studenten bepaalde limieten respecteren (50 werkdagen).

Wat uitleg...

Gedurende 50 dagen verspreid over het kalenderjaar, buiten de verplichte aanwezigheidsuren op school (week-ends, vakantieperiodes...), kan bij één of meerdere werkgevers gepresteerd worden, steeds via een arbeidsovereenkomst op papier. In dat geval is de sociale bijdrage (ook solidariteitsbijdrage genoemd) beperkt tot 2,5 %.

Verplichtingen van de werkgever

Als studenten moeten voldoen aan een aantal voorwaarden, hebben werkgevers dan ook bepaalde verplichtingen ?

Een papieren contract voor tewerkstelling van studenten, door de werkgever zelf ondertekend, en een onmiddellijke aangifte (Dimona) bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid. Als de werkgever deze twee verplichtingen niet respecteert of als het contract niet de verplichte wettelijke vermeldingen bevat (zie hieronder), kan de student het contract verbreken zonder opzegtermijn of schadevergoeding !

Het contract moet verplicht verscheidene wettelijke vermeldingen bevatten.

Enkele voorbeelden :

- de volledige identiteit van de werkgever en de student
- de begin- en einddatum van het contract, maar ook de plaats waar de student tewerkgesteld wordt
- een gedetailleerde beschrijving van de functie en de duur (dagelijks en wekelijks) van de werkzaamheden
- het overeengekomen loon en het tijdstip van betaling

Naast de arbeidsovereenkomst moet de werkgever de student een kopie van het arbeidsreglement bezorgen, maar ook zijn loonfiche, zijn individuele afrekening en de fiscale fiche 281.10.

Een laatste verplichting : de werkgever moet de barema's van zijn paritair comité respecteren.

Behoudens wettelijke afwijkingen is er geen onderscheid tussen werknemers en studenten. Sommige paritaire commissies hebben echter een bijzonder barema voorzien voor studenten. Dit is het geval in de voedingsmiddelenindustrie, de bouwsector en de horeca. Als er geen speciaal barema voorzien is, gelden de wettelijk bepaalde minimumlonen. Zie onderstaande tabel.

Leeftijd	Maandelijks bruto minimumloon
21	1.472,40 €
20	1.384,06 €
19	1.295,71 €
18	1.207,37 €
17	1.119,02 €
16	1.030,68 €

Ziekte, ongevallen... wat zijn uw rechten ?

Over het algemeen genieten werkstudenten in het kader van een arbeidsovereenkomst in de regel dezelfde rechten als de andere werknemers van de onderneming. Dat is bv. het geval voor ziekteverlof, arbeidsongevallen en feestdagen.

● **Ziek ? Licht uw werkgever in**

Bij ziekte moet een werkstudent onmiddellijk zijn werkgever hiervan op de hoogte brengen en hem zijn ziektebriefje bezorgen.

De regel schrijft voor dat de werkgever de zieke werknemer toch betaalt. Dat is wat men noemt 'gewaarborgd loon'. Maar gewaarborgd loon geldt pas als de werknemer langer dan een maand in dienst is bij een onderneming. En de grote meerderheid van alle studentencontracten heeft een maximale duur van een maand. In dat geval is een werkgever dus niet verplicht een werkende student gewaarborgd loon uit te keren bij ziekte. Een student heeft echter recht op gewaarborgd loon als hij een contract van langer dan één maand heeft ondertekend en als hij ziek wordt in de loop van de tweede maand.

● **Een arbeidsongeval ? U bent verzekerd !**

Bent u betrokken in een arbeidsongeval of een ongeval op weg van/naar het werk ? Licht onmiddellijk uw werkgever in. Deze heeft een verzekering afgesloten die alle werknemers dekt, ook studenten. U bent dus verzekerd. In tegenstelling tot bij ziekte krijgt een werkonbekwame student dus wel een gewaarborgd loon, ongeacht zijn/haar anciënniteit.

Vertrekken met slaande deuren of in goede verstandhouding ?

Aan alle mooie zaken komt een einde. Ook aan het contract van een werkende student:
Als het contract afloopt op de voorziene einddatum,

hoeven er verder geen specifieke formaliteiten te gebeuren. Het contract loopt gewoon af zonder dat één van beide partijen actie hoeft te ondernemen. Met uitzondering van het uitbetalen van het loon, uiteraard.

- Als de student ontslag wil nemen tijdens de proefperiode, kan dit tussen de 8ste en 14de (laatste) dag van de proefperiode zonder opzegtermijn of schadevergoeding. Hetzelfde geldt voor de werkgever. Gedurende de eerste 7 dagen van de proefperiode kan geen van beide partijen het contract beëindigen, tenzij om dringende redenen. .
- Indien de werkgever of de student het contract wil beëindigen vóór de voorziene einddatum, geldt er een opzegtermijn van 1 tot 7 dagen, afhankelijk van het feit of het contract voor meer of minder dan een maand afgesloten werd en afhankelijk van wie van beide partijen het contract wenst te beëindigen. De ontslagbrief moet in ieder geval per aangetekende zending verzonden worden.

En wat met belastingen ?

Moeten de inkomsten van een student worden aangegeven ?

Ja !

Al houdt dat niet automatisch in dat de student niet langer ten laste is van zijn ouders. Alles hangt af van het bedrag dat de student verdient in het kader van zijn contract als werkende student, maar ook van de verschillende inkomens van de student. In ieder geval is de eerste schijf van 2.360 € vrijgesteld van belastingen, net als de eerste schijf van 2.990 € aan onderhoudsgelden.

Fiscale aangifte

Een werkende student moet een aparte fiscale aangifte doen, zelfs als hij ten laste is van zijn ouders en zelfs als zijn totale inkomen lager is dan 6.690 € netto belastbaar. Dankzij deze formaliteit is het mogelijk de bedrijfsvoorheffing die oorspronkelijk zou moeten zijn afgehouden gedeeltelijk of volledig te recupereren.

De onderstaande tabel biedt een overzicht van de maximumbedragen die een student per jaar mag verdienen zonder belastingen te moeten betalen. Als een student meer verdient, zal de fiscus zijn inkomen belasten.

Studentenloon voor studentencontracten		Studentenloon voor klassieke contracten	
	Jaarlijks plafond van bruto belastbare inkomsten	Jaarlijks plafond van bruto belastbare inkomsten	Jaarlijks plafond netto belastbaar
Student	5.897,5 € maximum	3.612,5 € maximum	2.890 € maximum
Student met alleenstaande ouder	7.460 € maximum	5.212,5 € maximum	4.170 € maximum
Gehandicapt kind met alleenstaande	8.835 € maximum	6.475 € maximum	5.180 € maximum

Op zoek naar een Job, gebruiksaanwijzing

Op het einde van de studies gaat er een wereld van jobaanbiedingen open.

Hoewel sommige mensen onmiddellijk de job van hun leven vinden, kan het voor anderen wat moeilijker zijn.

Hieronder enkele nuttige tips voor het vinden van een gepaste job!

Alles betreffende de inschrijving

In België geeft uw inschrijving als werkzoekende toegang tot verschillende diensten die u kunnen begeleiden in uw zoektocht naar een job. Deze inschrijving laat u tevens toe uw sociale rechten te verzekeren

(gezinstoelagen, werkloosheidstoelagen, mutualiteit, ...).

Actiris tot uw dienst

Alle Brusselse jongeren die hun studies beëindigd hebben of ermee gestopt zijn kunnen zich inschrijven bij Actiris en genieten van een hele reeks begeleidende diensten, naar analogie met de VDAB. Zich inschrijven bij Actiris kan via een plaatselijke antenne of via Mijn Actiris op de site www.actiris.be.

Begeleiding op maat

Bij Actiris geniet u van volgende voordelen:

- Een persoonlijke begeleiding om uw professioneel project op te starten
- Hulp van de dienst Begeleiding Actief Zoeken naar Werk
- Steun van het Brussels International Job Center om een baan te zoeken in het buitenland
- Toegang tot werkaanbiedingen van over heel België
- Een overzichtelijke en dagelijks aangepaste website www.actiris.be
- De mogelijkheid om een professionele stage te lopen in Europa
- Buurtantennes

Aanmoediging voor bedrijven

De Federale staat en de verschillende regio's geven financiële aanmoedigingspremies om werkgevers aan te zetten om jonge werkzoekenden maar ook jongeren met een handicap aan te werven.

Om een overzicht te krijgen van deze initiatieven kan u zich tot Actiris richten.

U kan ook de website www.aandeslag.be consulteren.

Aarzel niet om uw toekomstige werkgever te vragen informatie in te winnen bij een adviseur van Actiris: deze zal de beste oplossing voorstellen.

Kinderbijslag na 18 jaar : voor wie en hoe ?

Eindelijk achttien !

**U wordt meerderjarig, zelfstandig,
uw leven als volwassene begint.**

En daar horen ook een heleboel rechten en plichten bij ... De kinderbijslag die u geniet is één van de dingen die na deze belangrijke verjaardag naar alle waarschijnlijkheid verandert. Deze informatieve brochure zal u beslist helpen klaarheid te scheppen.

Kinderbijslag voor iedereen tot 18 jaar !

In België ontvangt ieder kind kinderbijslag tot en met de maand augustus van het jaar van zijn/haar 18de verjaardag, ongeacht zijn/haar studies of eventueel gepresteerde werkuren.

Kort en duidelijk : tot op de wettelijke laatste dag van de schoolplicht, ontvangt elke Belgische jongere kinderbijslag.

Ook na de 31ste augustus van het kalenderjaar van de 18de verjaardag is uitkering van kinderbijslag nog mogelijk tot de 25ste verjaardag van de begunstigde, al zijn daar wel een aantal voorwaarden aan verbonden.

Welke voorwaarden ? De begunstigde moet op regelmatige basis les volgen als student, een vorming of opleiding volgen, of actief werk zoeken. Op de volgende bladzijden vindt u de verschillende mogelijke scenario's van een leven na de achttiende verjaardag waarbij het recht op kinderbijslag behouden blijft.

Kinderbijslag na 18 jaar

- Studeren in België

Secundair onderwijs

Minstens 17 uur en regelmatige aanwezigheid.

Elke leerling ouder dan 18 jaar die ingeschreven is in het secundair onderwijs moet minstens 17 lessen (van 50 minuten) per week les volgen om recht te hebben op kinderbijslag.

Hoger onderwijs

Jongeren tussen 18 en 25 jaar oud die les volgen in het hoger onderwijs blijven het volledige schooljaar lang kinderbijslag genieten, als :

- Het schooljaar **minstens 27 studiepunten** telt *(een studiepunten is een eenheid ...)*. die bestaat uit ex cathedra lessen, uren voor het assimileren van de leerstof, examenperiodes, persoonlijke studie-uren, stage, voorbereidingen van een eindverhandeling...
Opmerking: een schooljaar specifiek voor het schrijven van een eindverhandeling geeft eveneens recht op kinderbijslag voor één jaar.
- De student ingeschreven is **vóór 30 november van het schooljaar** voor minstens 27 studiepunten.
(Als de student zich voor het eerst inschrijft na 30 november, heeft hij recht op kinderbijslag vanaf de maand die volgt op de inschrijving).

Tegelijk werken en studeren ? Dat kan, mét behoud van kinderbijslag !

Als we het hebben over het uitoefenen van een professionele activiteit als student, wordt het jaar in vier trimesters verdeeld. Gedurende het eerste (*januari-maart*), tweede (*april-juni*) en vierde trimester (*oktober-december*) mag een student maximaal 240 uur werken per trimester. In het derde trimester (*juli-september*) is er geen maximumlimiet op voorwaarde dat de zomervakantie een overgangperiode is tussen twee schooljaren.

Als de zomervakantie het einde van de studies vormt, geldt opnieuw de regel van maximaal 240 uur per trimester. Als iemand reeds werkloosheidsbijdragen of bijdragen voor loopbaanonderbreking ontvangt, vervalt a priori het recht op kinderbijslag.

Schorsing of verlies van recht!

In sommige gevallen kan het recht op kinderbijslag geschorst worden:

- Tijdelijk: (*gedurende een trimester*) als een student meer dan 240 uur werkt.
- Tijdelijk: voor elke dag onwettige afwezigheid (een weekend met één dag ervoor en één erna onwettige afwezigheid schorst het recht op kinderbijslag gedurende 4 dagen).
- Definitief: indien een student zijn studies stopzet en zich niet inschrijft voor een andere opleiding, noch voor de wachttijd voor werkloosheidsuitkeringen.

Studies met beperkt leerplan

Dit secundair kwalificatieonderwijs, dat ook alternerend onderwijs genoemd wordt, is een alternatief voor het voltijds onderwijs. Dit soort onderwijs wordt gegeven in de Centra voor Alternerend Onderwijs en Vorming en combineert een algemene opleiding met beroepspraktijk. Les volgen met beperkt leerplan geeft recht op kinderbijslag voor jongeren na 18 jaar, op twee voorwaarden:

- De opleiding moet erkend zijn door de gemeenschap waarin ze gegeven wordt ;
- Het bruto-inkomen van een student mag maandelijks maximaal 509,87 € bedragen.

● **Stage-en leerovereenkomsten**

Jongeren ouder dan 18 jaar met een leercontract genieten kinderbijslag tot uiterlijk de maand van hun 25ste verjaardag, op voorwaarde dat ze niet meer dan 520,08 € verdienen. Dit bedrag wordt berekend door het loon in het kader van het contract te vermeerderen met verloningen en/ of inkomsten die daaruit voortvloeien, bv. een arbeidsovereenkomst en een sociale uitkering.

Wat als het leercontract verbroken wordt ?

Het recht op kinderbijslag kan gedurende drie maanden behouden blijven, onder bepaalde voorwaarden *(de jongere volgt nog steeds theorielessen, oefent geen winstgevende activiteit uit, enz.)*.

Wat als de erkenning wordt ingetrokken of geweigerd ?

Ook hier blijft het recht op kindergeld behouden, volgens dezelfde voorwaarden.

Stageovereenkomst

De opleiding tot bedrijfsleider, beter gekend onder de naam 'stageovereenkomst', geeft eveneens recht op kinderbijslag na 31/08 van het kalenderjaar van de 18de verjaardag van de begunstigde, op voorwaarde dat de jongere wekelijks minstens 17 uren les volgt of verplichte stage loopt en dat zijn maandelijks bruto-inkomen (loon in het kader van de stage) niet hoger is dan 509,87 €. Buiten de stage mag hij maximum 240 uur per trimester werken.

● Op zoek naar een job

Als een jongere tussen 18 en 25 jaar zijn studies beëindigt of onderbreekt, kan hij zich inschrijven als werkzoekende in wachttijd en zijn recht op kinderbijslag behouden voor de duur van zijn wachttijd. Voor jongeren jonger dan 18 jaar bedraagt de wachttijd 180 kalenderdagen vanaf het ogenblik van de aanvraag voor werkloosheidsuitkeringen. Voor jongeren ouder dan 18 jaar is dat 270 kalenderdagen. Inschrijven kan bij Actiris.

Zijn er voorwaarden verbonden aan dat recht ? Uiteraard !

In de volgende gevallen vervalt uw recht op kinderbijslag :

- U werkt en verdient maandelijks meer dan 509,87 € bruto
- U ontvangt een wachttuitkering of andere sociale uitkering van meer dan 509,87 € bruto per maand
- Uw inschrijving als werkzoekende wordt geschorst als gevolg van ziekte of zwangerschapsverlof, tenzij u zich binnen de 5 dagen na de arbeidsongeschiktheid opnieuw inschrijft voor de wachttijd
- U weigert een aanvaardbare job of stage die de VDAB, Actiris, Forem of Arbeitsamt u voorstelt
- U verblijft in het buitenland, zonder dat de bevoegde instelling u hiervoor goedkeuring heeft gegeven en deze laatste schorst dan uw wachttijd

Wacht nooit tot morgen ...

Als u zich – zonder geldige reden – te laat inschrijft als werkzoekende, zal de RVA uw wachttijd laten ingaan op de exacte datum van inschrijving.

Het kinderbijslagfonds zal echter rekening houden met de datum waarop u zich had moeten inschrijven. Zo loopt u het risico dat de uitkering van uw kinderbijslag vóór het einde van uw wachttijd wordt onderbroken.

Moraal van het verhaal: wees er op tijd bij !

● Studeren in het buitenland

Zet u uw studies verder in het buitenland ?

Steek uw licht op bij de onderwijsinstelling waar u gaat studeren om kinderbijslag te blijven genieten en onaangename verrassingen te vermijden. Ook uw kinderbijslagfonds kan u de nodige informatie bezorgen.

Studeren in het buitenland en kinderbijslag

De Belgische wet is duidelijk: om kinderbijslag te ontvangen, moet u in België wonen.

Er zijn echter uitzonderingen voor jongeren die beslissen in het buitenland te gaan studeren.

Er zijn drie mogelijke situaties:

1. De student loopt school in een land van de Europese Economische Ruimte of in Zwitserland. In dit geval blijft de student kinderbijslag ontvangen op voorwaarde dat hij 17 lessen volgt per week (in het secundair onderwijs), of als het lessenprogramma erkend wordt door het land waar de jongere gaat studeren of overeenstemt met een erkend programma.
2. De student loopt school buiten de Europese Economische Ruimte. Om recht te hebben op kinderbijslag, moet de student voldoen aan dezelfde voorwaarden als een studerende jongere in België én een algemene of een individuele ministeriële afwijking genieten. Informatie over deze afwijkingen (beurs, verderzetting van een opleiding, ...) is verkrijgbaar bij het kinderbijslagfonds.
3. De student, kind van een buitenlandse werknemer, die in zijn geboorteland studeert, heeft recht op kinderbijslag maar dan wel een lager bedrag. De landen waarmee België een bilateraal akkoord heeft gesloten over het toekennen van dergelijke uitkeringen zijn: Turkije, Tunesië, Marokko, Algerije, Kroatië, Macedonië, Bosnië en Herzegovina.

Au pair: een fantastisch avontuur!

Een onvergetelijke ervaring, dat is een periode als au pair in een notendop. Het houdt in dat u in het buitenland gaat wonen om er voor kinderen te zorgen. Dit avontuur geeft echter niet automatisch recht op kinderbijslag.

Om toch kinderbijslag te genieten, moet u voldoen aan dezelfde studievoorwaarden als de andere studenten. Het contract van een au pair mag echter geen arbeidsovereenkomst zijn en het bewijs hiervan moet doorgegeven worden aan het kinderbijslagfonds.

Weet ook dat elke au-pair-student onderhevig zal zijn aan controle van de RKW, die zal beslissen over het al dan niet behouden van de kinderbijslag.

Een ander traject

Voor een aantal jongeren van 18 jaar met een handicap is de situatie ietwat verschillend : zij behouden bijkomende kinderbijslag tot uiterlijk het einde van de maand van hun 21ste verjaardag. Voor het uitkeren van de 'klassieke' kinderbijslag wordt het schoollopen van de begunstigde gedurende deze periode niet gecontroleerd.

Om dat supplement te kunnen ontvangen, mag de begunstigde geen winstgevende activiteit uitoefenen en ook geen vergoeding krijgen voor een lucratieve activiteit. Er zijn echter een aantal uitzonderingen :

- Werken in een bedrijf voor aangepast werk ;
- Werken als student (*max. 23 dagen per jaar tijdens de drie maanden juli-augustus-september en 23 dagen tijdens de rest van het jaar*) of met een contract via het plan opleiding-inschakeling ;
- Werken in het kader van een erkend leercontract zonder het toegestane plafond te overschrijden ;
- Een sociale uitkering genieten voor een toegelaten activiteit.

Sociaal-medische evaluatie

Kinderen of jongeren met een handicap krijgen een tegemoetkoming. De FOD Sociale Zekerheid bepaalt sinds mei 2003 het bedrag hiervan na een sociaal-medisch onderzoek dat rekening houdt met de globale handicap en de gevolgen ervan, i.p.v. enkel het puur medische aspect. Deze nieuwe manier van evalueren steunt op 3 zuilen : de arbeidsongeschiktheid (lichamelijk of geestelijk), de activiteit en de participatie van het kind en de gevolgen van de aandoening op de familiale omgeving van het kind.

De scores op deze drie zullen het bedrag bepalen van het supplement kinderbijslag.

Meerderjarig en in goede gezondheid !

Een arbeidsongeval, een nakende geboorte, een langdurige ziekte ...

Uw ziekenfonds kan u heel wat zorgen besparen. Maar zelfs dan moet u weten hoe het systeem werkt en zorgt u er best voor dat u correct bent ingeschreven.

Het ziekenfonds : één van de pijlers van ons solidariteitssysteem

● Uw ziekenfonds : broodnodig

Iedereen baat er wel bij, maar hoe werkt het eigenlijk ?

De ziekte- en invaliditeitsverzekering is in feite één van de zuilen van ons socialezekerheidssysteem. Concreet krijgt het RIZIV (*Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering*) fondsen van de RSZ (*Rijksdienst voor Sociale Zekerheid*) en verdeelt deze over verschillende instellingen, waaronder de ziekenfondsen.

Hierdoor kunnen de ziekenfondsen gezondheidszorg terugbetalen en uitkeringen toekennen bij arbeidsongeschiktheid (*bv. wanneer iemand niet meer in staat is om te werken na een ongeval, tijdens de zwangerschap, ...*).

● De taken van uw ziekenfonds

Uw ziekenfonds is een instelling die waakt over de gezondheid en het welzijn van iedereen. Haar belangrijkste taken zijn:

- Het beheren van de terugbetalingen i.v.m. gezondheidszorg
- Uitkeringen betalen bij arbeidsongeschiktheid of invaliditeit
- Een aanvullende verzekering ontwikkelen
- Leden informeren via gezondheidsacties
- Leden begeleiden en verdedigen
- Sociaal engagement bevorderen via het verenigingsleven.

In orde zijn met uw ziekenfonds : een recht en een plicht

Persoon ten laste of titularis ?

In beide gevallen kunt u gebruikmaken van de diensten en genieten van de voordelen van uw ziekenfonds.

Uw leeftijd, maar ook uw persoonlijke situatie zijn daarbij bepalend.

● Jonger dan 25 en persoon ten laste

Bent u een werkende student en jonger dan 25, dan blijft u de voordelen en dienstverlening van het ziekenfonds van uw ouders genieten, ongeacht uw inkomsten, aangezien u ten laste blijft.

● Titularis worden bij een ziekenfonds

In een aantal situaties dient u zich echter in te schrijven bij een ziekenfonds om zelf titularis te worden : als u een arbeidscontract ondertekent, als u een werkloosheidsuitkering ontvangt, als u onder leercontract werkt en ouder bent dan 19, en als u 25 wordt.

Inschrijven bij een ziekenfonds: eenvoudig!

U kunt zich aansluiten bij hetzelfde ziekenfonds als uw ouders of overstappen naar een andere mutualiteit, aan u de keuze. De formaliteiten zijn in beide gevallen heel eenvoudig. CM regelt alles voor u.

Dekking in het buitenland

Een citytrip naar Warschau? Een stage in Spanje ?

Wat met de sociale dekking in het buitenland ?

Dankzij internationale overeenkomsten is het perfect mogelijk ook in het buitenland gedekt te zijn door het Belgische systeem. Een ander voordeel tijdens een verblijf in Europa of Australië : uw Europese ZiekteVerzekeringsKaart (EZVK) dekt alle onvoorziene noodzakelijke medische zorgen. Ze is geldig bij recreatieve reizen, maar ook voor studenten- en zakenreizen.

Neem alvorens te vertrekken contact op met uw ziekenfonds om de dekking in uw vakantieland te controleren !

Het ziekenfonds heeft speciale aandacht voor jongeren ...

Alle ziekenfondsen in België organiseren speciaal voor jongeren ontspannende activiteiten, maar ook preventie- en sensibiliseringscampagnes.

Nuttige adressen

Jeugddienst van de gemeente Sint-Agatha-Berchem

Koning Albertlaan 19 – 1082 Sint-Agatha-Berchem
02.464.04.86 – www.berchem.net

Actiris

Gentsesteenweg, 1154 – 1082 Sint-Agatha-Berchem
02.563.21.30 – www.actiris.be
Call center : 02.800.42.42

UNIZO

Willebroekkaai 37 - 1000 Brussel
078/35 39 39 - www.unizo.be

Jeugd Informatiepunt

JIP Ganshoren - JH Tongeluk
Bosstraat 10 - 1083 Ganshoren, België
02 465 37 00 - jhtongeluk@yahoo.com
Of kijk op www.vipjeugd.be

Deze brochure is een initiatief van het College van Burgemeester en Schepenen van Sint-Agatha-Berchem op vraag van Marc Vande Weyer, Schepen van Franstalige Jeugd, Familie en Ouderschap.

Ze is beschikbaar op aanvraag:

Gemeentebestuur Sint-Agatha-Berchem
Jeugddienst
Koning Albertlaan 19
1082 Sint-Agatha-Berchem
Tel: 02/464 04 86
jeunesse.jeugd@1082berchem.irisnet.be

of op de website www.berchem.net

Editie: Juni 2013

Meerderjarigheid
Gebruiksaanwijzing